

15 Μαρτίου 2017

Αγαπητέ Πρόεδρε της Βουλής,

Με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζω στα γραφεία της ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

Είναι μια επίσκεψη που στέλνει ένα ισχυρό μήνυμα για την ανάγκη του κοινωνικού διαλόγου και επιτρέψτε μου να επισημάνω ότι ο κοινωνικός διάλογος είναι προϋπόθεση για την εδραίωση της δημοκρατίας, την ανάπτυξη και την κοινωνική αλληλεγγύη.

Εμείς έχουμε το προνόμιο να γνωριζόμαστε από τα φοιτητικά μας χρόνια και παρ' όλες τις διαφορετικές πολιτικές αφετηρίες, μπορούσαμε ν' αγωνιζόμαστε για κοινούς στόχους στον αντιδικτατορικό αγώνα και να ονειρευόμαστε ένα καλύτερο μέλλον για την πατρίδα μας.

Ξέρω ότι σήμερα πιστεύετε ότι η Βουλή μπορεί και πρέπει, με παρεμβάσεις σε πολλά επίπεδα, να διαμορφώσει μια καινούργια, πιο ανοιχτή σχέση με την κοινωνία και με τα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας.

Αναγνωρίζετε, επίσης, ότι υπάρχει μείωση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους αντιπροσωπευτικούς θεσμούς, είτε γιατί βρίσκονται κάτω από την επιρροή εξωθεσμικών κέντρων, είτε ισχυρών συμφερόντων, είτε λόγω των πελατειακών σχέσεων, με αποτέλεσμα θεσμοί χωρίς δημοκρατική νομιμοποίηση να έχουν μεγαλύτερο ρόλο από θεσμικά Όργανα.

Πιστεύετε ότι ο κοινωνικός διάλογος μπορεί πράγματι να ενισχύσει την κοινωνική συνοχή, παρά μια διαδεδομένη αίσθηση ότι υφίσταται κοινωνική αδικία σε βάρος μεγάλων τμημάτων του πληθυσμού. Γνωρίζουμε όμως ότι πιστεύετε ότι η ΟΚΕ αποτελεί ένα χώρο όπου οι συζητήσεις σε επιστημονικό, αλλά και σε κοινωνικο-πολιτικό επίπεδο, μπορούν να διαμορφώσουν πλαίσιο προς μελέτη, το οποίο μπορεί να επιδρά πάνω στις αποφάσεις της Βουλής και ότι η πρόθεσή σας είναι προφανώς ν' αξιοποιηθούν όλες οι συμβουλές που μπορούν να υπάρξουν σ' αυτή τη δύσκολη εποχή.

Ζούμε σε μια δύσκολη εποχή, που δοκιμάζεται και από το γεγονός ότι ιδιαίτερα σε νέους ανθρώπους δεν υπάρχει ισχυρή ιστορική μνήμη και η κοινωνία δοκιμάζεται μπροστά στο πλήθος παλιών και νέων προβλημάτων, σ' έναν κόσμο που εξελίσσεται ραγδαία και είναι επιτακτική η ανάγκη ν' αναλάβουμε άμεσα όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες για όλα τα θέματα που αφορούν την ευρωπαϊκή ταυτότητα, την ενδυνάμωση του διεθνούς ρόλου της ΕΕ, την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας, την κοινή πολιτική ασφάλειας, την επιχειρησιακή δυνατότητα ελέγχου των ευρωπαϊκών συνόρων, τον επανακαθορισμό του κοινωνικού κράτους και την κάλυψη του δημοκρατικού και θεσμικού ελλείμματος της Ευρώπης.

Θέματα, που όμως έρχονται συχνά σε σύγκρουση με πιεστικές εθνικές πολιτικές, με οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες και προτεραιότητες, με ισχυρές ευρωσκεπτικτικές τάσεις. Κακά τα ψέματα: Υπάρχει σήμερα ένας αδυσώπητος ανταγωνισμός των εθνικών παραγωγικών συστημάτων και μια σειρά βαθέων διαρθρωτικών προβλημάτων που ταλανίζουν το ευρωπαϊκό οικοδόμημα και μεταξύ άλλων αρνητικών, «κλειδώνουν» τις ανισότητες.

Ο κοινωνικός διάλογος κατάφερε σε πολλές περιπτώσεις ν' αναδείξει πράγματι λύσεις, ώστε να διαχειριστούν οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις την ύφεση και να μπορέσουν να διατηρήσουν τις θέσεις εργασίας τους. Η κρίση όμως κράτησε περισσότερο απ' ό τι αναμενόταν, επεκτάθηκε και έγινε βαθύτερη και αυτό αύξησε τις κοινωνικές εντάσεις. Το αποτέλεσμα; Οι περισσότερες μεταρρυθμίσεις κατέληξαν να σχεδιάζονται και να εφαρμόζονται χωρίς ουσιαστικό διάλογο, χωρίς συμμετοχή της κοινωνίας και των παραγωγικών τάξεων.

Σε μια Ευρώπη που η ανεργία αυξάνεται συνεχώς, που η ανάπτυξη ακολουθεί αναιμικούς ρυθμούς και που μεγάλος αριθμός μεταναστών και απεγνωσμένων προσφύγων αναζητούν «μέλλον», πολλοί θα πουν ότι ο κοινωνικός διάλογος ίσως είναι πολυτέλεια. Γιατί βλέπετε, οι αποφάσεις επείγουν, την ίδια στιγμή που η λιτότητα πλήττει σκληρά και πολυεπίπεδα το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο. Κάπως έτσι λοιπόν φτάσαμε σήμερα η ευρωπαϊκή κοινωνία των πολιτών να βρίσκεται, αν όχι σε κρίση, τουλάχιστον σε σημείο καμπής.

Κι όμως:

Τώρα είναι που ο επαναπροσδιορισμός του ρόλου και του τρόπου δράσης και δικτύωσης των φορέων της κοινωνίας των πολιτών είναι αναγκαίος, ώστε να ξαναγίνουν οι πολίτες βασικοί πρωταγωνιστές και να ν' αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις στο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό γίγνεσθαι. Τώρα είναι που πρέπει και πάλι να θυμηθούμε και να θυμίσουμε τη σχέση διαλόγου και κοινωνίας και την ανάγκη τοποθέτησης του πολίτη στο κέντρο των αποφάσεων. Τώρα είναι που οι ανάγκες, ιδίως των νέων ανθρώπων, για επικοινωνία, συμμετοχή, ελπίδα, για έναν καλύτερο κόσμο και δικαιότερη διανομή του οικονομικού αποτελέσματος, γίνονται όλο και πιο έντονες. Γνωρίζετε καλά ότι η χώρα μας, από τους πρωτεργάτες της ευρωπαϊκής ιδέας, βρέθηκε από νωρίς στο επίκεντρο της κρίσης, καθώς εδώ αναδύθηκαν πρώτα και σε μεγαλύτερο βαθμό πολλά από τα προβλήματα που προανέφερα και τα οποία είχαν σαν αποτέλεσμα οι Έλληνες πολίτες να βιώνουν σήμερα μια πρωτόγνωρη υποβάθμιση του επιπέδου ζωής. Και δυστυχώς, εδώ που γεννήθηκε η ίδια η δημοκρατία, τα τελευταία χρόνια στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, υπήρξε μόνο μια κατ' επίφαση διαδικασία διαλόγου. Σημαντικό ρόλο βέβαια σ' αυτό έπαιξε και ο κατεπίγων χαρακτήρας των περισσότερων και σημαντικότερων νομοθετημάτων των τελευταίων ετών.

Σε κάθε περίπτωση πάντως η ΟΚΕ θα είναι εδώ και θα αποτελεί σταθερό σημείο πρωτοβουλιών διαλόγου, σύνθεσης ιδεών και απόψεων για κάθε ζήτημα που προκύπτει και έχει οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες. Θα είναι σύμμαχος σε κάθε προσπάθεια μετάβασης, από την Ελλάδα με τις παθογένειες του χθες, σε μια σύγχρονη αναγεννημένη Ελλάδα, που θα κρατάει τα παιδιά της και θα είναι ενταγμένη σε μια αλληλέγγυα και ανθεκτική Ευρώπη. Έχουμε μέχρι σήμερα άλλωστε αποδείξει την ισχυρή βούληση μας. Ενδεικτικά, αναφέρω ότι έχουμε εκδώσει πάνω από τριακόσιες εμπειριστατωμένες γνώμες σε αντίστοιχα νομοσχέδια. Πρόσφατα επίσης, διοργανώσαμε διεθνές συνέδριο για τις ανθρώπινες ροές σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή ΟΚΕ και την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, στο οποίο υποβλήθηκαν προτάσεις και τρόποι αντιμετώπισης του προσφυγικού και μεταναστευτικού ζητήματος.

Η ΟΚΕ το τελευταίο διάστημα έχει εκδώσει σειρά γνωμών μεταξύ των οποίων:

- Εθνική στρατηγική για την κοινωνική ένταξη: προτεραιότητες και προκλήσεις αποτελεσματικής εφαρμογής.
- Μέτρα ανακούφισης για τα ΑΜΕΑ και απλοποίηση της λειτουργίας των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας.
- Καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής και επιπτώσεις.
- Αδήλωτη εργασία και προτάσεις αντιμετώπισης.
- Συλλογικές διαπραγματεύσεις, μεσολάβηση και διαιτησία, τονίζοντας επίσης την επαναφορά της καθολικότητας του κεντρικότερου θεσμού συλλογικών εργασιακών σχέσεων στη χώρα μας, που είναι η Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.
- Εκδημοκρατισμός της διοίκησης - καταπολέμηση γραφειοκρατίας και ηλεκτρονική διακυβέρνηση - αποκατάσταση αδικιών.

Είμαστε διατεθειμένοι ν' ανταποκριθούμε στην πρόκληση και το δύσκολο έργο που έχουμε μπροστά μας. Ήδη θεωρούμε θετικό ότι εδώ και μήνες, με διακομματική συναίνεση, περιμένετε από την ΟΚΕ ένα εθνικό σχέδιο δράσης για την οικονομική ανάπτυξη. Θα είμαστε σύντομα σε θέση να σας το παρουσιάσουμε. Άλλωστε αυτή την εποχή είναι σε εξέλιξη πολλές αντίστοιχες συζητήσεις. Σ' όλο τον κόσμο –και ιδιαίτερα στην Ευρώπη- είναι ανοιχτή η συζήτηση για τις προτάσεις ποιο είναι το καλύτερο οικονομικό μοντέλο για επενδύσεις, επικερδή επιχειρηματική δράση και δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας, σε συνδυασμό με το ζητούμενο οι λαοί να αισθάνονται ότι συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων και ότι η ιστορία, παρά τις όποιες αμφισβητήσεις, θα προχωρήσει μπροστά. Αντίστοιχες συζητήσεις γίνονται για την Ευρώπη 2020, για τους στόχους του ΟΗΕ, για τις προτεραιότητες της πολιτικής 2030 και πρόσφατα για τη Λευκή Βίβλο των σεναρίων για την Ευρώπη. Όσοι βιάζονται να προβλέψουν την κατάρρευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είμαι σίγουρος ότι θα διαψευστούν, γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση συνιστά μια υπαρξιακή ανάγκη.

Πριν από τη συνάντησή μας υπήρξε συνάντηση των Προέδρων, όπου βγάλαμε και μια κοινή ανακοίνωση με βασικό άξονα τη σημασία του κοινωνικού διαλόγου, που όταν είναι υπεύθυνος και αποτελεσματικός, αποτελεί προϋπόθεση για να βγούμε από την κρίση, τα μνημόνια και να προχωρήσουμε μπροστά.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι σε κάθε περίπτωση το κέντρο των σκέψεων των αποφάσεων μας και των γνωμών μας είναι ο άνθρωπος. Θέλουμε και επιθυμούμε τη στενή μας συνεργασία, ώστε από την πλευρά μας να επιτελούμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το συνταγματικό μας καθήκον και να συμβάλουμε θετικά στην πορεία του τόπου μας.